

Motie openbaarheid bij pijler 1 van de begroting 2026

De raad van de gemeente Aa en Hunze, in vergadering bijeen op 12-11-2025,

Constaterende dat:

- de paragraaf Openbaarheid vanwege een wettelijke verplichting in de begroting is opgenomen, maar nauwelijks invulling geeft aan visie, doelen of concrete acties op dit thema;
- openbaarheid en actieve informatievoorziening essentieel zijn voor het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur;
- inwoners en maatschappelijke organisaties vaak moeite hebben om informatie te vinden over besluiten, beleid en uitvoering;
- goede openbaarheid en participatie hand in hand gaan en elkaar versterken.

Overwegende dat:

- openbaarheid binnen de P&C-cyclus niet alleen een wettelijke verplichting is, maar ook een kans om transparantie, toegankelijkheid en betrokkenheid van inwoners te vergroten;
- de gemeenteraad het vergroten van betrokkenheid van de samenleving bij gemeentelijke vraagstukken als doel heeft gesteld;
- resultaten van inspanningen om transparantie, toegankelijkheid en betrokkenheid van inwoners te vergroten in de huidige rapportages niet zichtbaar zijn;
- dit vraagt om aandacht voor de manier waarop over beleid en resultaten wordt gerapporteerd.

Verzoekt het college:

- om bij toekomstige P&C-documenten (Begroting, Sturingsmonitor en Jaarrekening) in de paragraaf Openbaarheid te rapporteren over:
 - o hoe inwoners toegang hebben tot gemeentelijke informatie;
 - o hoe de gemeente actief communiceert over beleid en uitvoering;
 - o hoe participatie en openbaarheid met elkaar zijn verbonden;
- hierbij meetbare indicatoren te gebruiken voor transparantie en toegankelijkheid van informatie en voor betrokkenheid van de samenleving bij gemeentelijke vraagstukken;
- de raad hierover uiterlijk bij de Sturingsmonitor 2026 te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van D66

Marita de Groot

Arie Fonk

Toelichting

Deze motie vraagt niet om een wijziging in beleid of het tempo waarin we werken aan actieve openbaarmaking. De motie vraagt enkel om rapportage in de P&C cyclus waarmee inzicht wordt gegeven in waar we staan en wat het oplevert.

De wettelijke verplichting tot openbaarheid is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit schrijft voor dat gemeenten in hun financiële verslaglegging transparant moeten zijn over beleid, uitvoering en resultaten, zodat inwoners inzicht krijgen in het handelen van de overheid.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert daarbij om deze openbaarheid niet te beperken tot een formele vermelding, maar daadwerkelijk invulling te geven aan actieve informatieverstrekking. Dit betekent dat gemeenten heldere, toegankelijke en begrijpelijke informatie moeten bieden, zodat inwoners niet alleen kunnen controleren, maar ook kunnen participeren en meedenken in het proces.

De huidige begroting van Aa en Hunze bevat de verplichte paragraaf, maar deze blijft beperkt tot een korte verwijzing naar de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de WOO (Wet open overheid). Daarmee wordt niet zichtbaar hoe de gemeente invulling geeft aan openbaarheid in de praktijk en wat dit oplevert.

Met deze motie wordt gevraagd om de paragraaf Openbaarheid betekenisvol te maken. Door jaarlijks te rapporteren over concrete acties die voortvloeien uit de WOO, de kwaliteit van informatievoorziening, transparantie in besluitvorming en de betrokkenheid van inwoners, krijgt de raad beter zicht op hoe openbaarheid bijdraagt aan vertrouwen en participatie.

Voor meetbare indicatoren kan onder meer teruggegrepen worden op de systematiek die beschreven is in de verdieping bij de notitie 'Trefzeker meebewegen'. We denken aan:

- % inwoners dat vindt dat informatie van de gemeente gemakkelijk te vinden is
- % inwoners dat ervaart dat besluiten goed worden uitgelegd
- % inwoners dat ervaart dat de gemeente inwoners betreft bij beleid
- Aantal WOO verzoeken
- % Contact met indiener WOO verzoek
- % Woo-verzoeken tijdig afgehandeld
- Overzicht categorieën actief openbaar conform WOO?
- Output kwaliteitssysteem informatiehuishouding

De uitkomsten van de burgerpeiling kunnen dienen als meetinstrument voor een deel van deze indicatoren.

Dit sluit aan bij doel 1.10.1 van de gemeentelijke begroting: De samenleving is betrokken bij gemeentelijke vraagstukken en het zelf organiserend vermogen is toegenomen.